

Atol 650 LSA EFRO 3.7.2018

..tehtyä..

ATOL LSA650
"elementissään"

Päätöksiä, tunteuksia, fiiliksiä...

- "mitä hittoa...ollaan avomallissa" ...**"lennä konetta"** ...täysi teho, vajoaa, on ohjattavissa...pelastetaan kone...mitä seuraavaksi...**minne päästään**...miten hitto tuo kuomu kestää tuossa??
- **"hiljennä...yritetään kuomua kiinni"** ...**"ei päästä kentälle"** ...pahus, voimalinja...**"mayday?"** .."ei kuule"
- **"joelle"** ...**"joo"****telineet ylös**...suo vasemmalla" ...**"joelle yritetään"** ...**"joo"**
- "ei päästä joelle...minun ohjaimet" ...**selkeä tehtävien vaihto**
- **"kun osuu ensimmäiseen puuhun niin vedän kaasun kiinni ja sauva taakse"**
- Ensimmäinen kunnon osuma puuhun....kaasu kiinni ja sauva taakse...mielessä vain "nyt sattuu"
- Ryskis, räiskis..töks...."tässäkse oli ☺"....keskellä liekkejä, ensin "lämmin henkäys, sitten alkoi korventamaan, sattumaan...liekit kaikkialla, pidätän henkeä, silmät kiinni.
- **"ÄKKIÄ ULOS"** ...mihinkään ei satu....vyöt auki ja eteenpäin...
- Ulkona koneesta....**"oot tulesta"****"voi s**tana, kone paskana"** ...mut hei, hengissä

Pelastautumiseen vaikuttaneita tekijöitä:

- Suhteellisen ”pehmeä” rysäytys
- Puut ottivat energiaa vastaan
- Nopeus n.75-80km/h
- Hallittuna mahdollisimman pitkään
- Kuomu ei ollut esteenä
- Koneen asento, vasemmalla kyljellään
- Ei muodonmuutoksia ohjaamossa
- Turvavöiden toiminta
- Vahva rakenne
- Pyörät ylhäällä
- Kuppi-istuimet

Henkilökohtaisesti:

- Kokemus, tietotaito ja harjoitukset
- Fyysinen koko
- Fyysinen kunto
- Henkinen kunto
- Varusteet, kengät, haalarit ja hanskat
- Tajunnan säilyttäminen
- Oikeat päätökset
- Kyky toimia

Yhteydet:

- Vastaus puheluun lennonjohdosta
- Soitto lennon valvojalle
- Viesti läheisille

Etsijät, pelastajat:

1. Ilmavoimien Hawk ensimmäisenä yläpuolella, opasti yksiköitä
2. Rajavartiolaitoksen kopteri & pintapelastaja...lähtivät oma-aloitteisesti
3. Varuskunnan lääkäri (Majuri) & hoitaja, mukana kipulääkettä
4. ATOL Avion lennon valvoja
5. Ambulanssi
6. Poliisi, Pelastuslaitos

Hoitoketjun aloitus:

- Itsensä taputtelu sammuksiin
- Läheiseen ojaan viilentämään paikkoja
- Paidat pois ja niiden kastelu
- Kipulääkettä, puoli ampullia (PV)...ei mitään palovammojen hoitoa varten, edes ohjeita
- ”Vinssataanko ja kopterilla” – ei kiitos
- Kenelläkään ei mitään ”viilentävää”...paitojen kastelu uudelleen kuraojassa..”ei siinä kuravedessä, no kastele sitten”
- Kävelemään & toinen puolikas ampullista olkapäähän kipulääkettä
- Ambulanssissa tärkeintä tuntui olevan henkilötietojen kirjaaminen, ei vammojen tila tai hoito
- Ensiapuun, tilan rauhoittaminen – ei ylimääräisiä, puhallutukset...päähän viilennys...käsistä vain nahkaa pois

Ensiavussa:

- "Oma lääkäri" + plastiikkakirurgi ja riittävästi apua, kuunneltiin
- Viilennykset + puhdistus...jatkuva palamisen tunne
- Kunnon lääkkeet, kipu pois, jääpussit
- Erittäin ammattimaista toimintaa, kerrottiin missä mennään ja mitä odottaa

Osastolle:

- Erittäin hyvä huolenpito, seuranta ja tarkastukset
- Lepoa, siteiden vaihtoa, ruokaa yms
- Tilanteen läpikäynti...mitä tapahtui, miten tapahtui...keskustelu
- Henkinen tila hyvä...vähällä selvittiin
- Muiden rauhoittelu
- Saimme nukuttua ihan hyvin

Jatko:

- Soittoja, viestejä ja tärkeät ohjeet...Alf: "älä mieti mitä olisi voinut tapahtua, älä mieti mitä olisit voinut tehdä"
- Kotiutus seuraavana päivänä
- Jatkohoito VLK sairaalassa, lääkäreitä ei nyt niin paljoa homma kiinnostanut (korvan tulehtuminen?)
- "Pikalähete" Tre plastikkakirurgille...kuin Posti...viikon päästä tuli kirje ja heti kahden viikon päästä sinne??
- Siteiden vaihtoa ja rasvausta...onneksi ei ollut kuin 28-32 astetta lämmintä
- 1,5-2vkon välein seuranta...haavojen umpeutumiseen korvissa meni 5-6vkoa...elokuun toisella viikolla ei jäänyt enää tyynyyn kiinni nukkuessaan

Mietteitä pelastautumisesta:

- Ilman tulipaloa olisi ollut kaksi mustelmaa
- Toimintakyky säilyi koko ajan...hetkenkin tajunnan menetys...siihen olisi jääty
- Suojavarustus...bootsit, Nomex-haalari, nahkahanskat...ei toivoa ilman niitä
- Fyysinen ja henkinen kunto
- Kypärä...
- Tuuria & taitoa

Mietteitä potilaan näkökulmasta:

- Apu tuli nopeasti paikalle...ja paljon
- **Riittämätön palovammojen hoito alussa..JÄÄHDYTYS..."vauriot lievemmat"/Jorvin palovammayksikkö (varsinkin kädet, päässä parempi)**
- Lääkintähenkilökunnassa vaihteleva priorisointi (VLK)...ilman hoitajan aktiivisuutta ei olisi tulehdusta lähdetty hoitamaan
- AG hoitolaput olivat hyviä, "pipolle eri kokoja"
- Kotihoito-ohjeet riittävät
- Laskut tulivat tipoittain ja viiveellä
- Ei tarjottu mitään tukea tai edes kysytty

Medikaali:

- Yhteys Trafiin..."miten menetellään"
- Selkeästi "takaisin lentämään" asenne – hyvä
- Hoitokertomus, lääkärinlausunto ja oma kertomus
- Lentämisen luonteen & lajin huomiointi?
- Lääkäreiden tutustuminen eri lentolajeihin?

Jälkihoito...

...keskiviikkona kotiin...
...sunnuntaina kaverit
järjestivät "peijaiset"

..."FIREBALLS"...

...on muuttanut
suhtautumista elämään
...ei ole muuttanut
lentämisen suhteen...
...kerron kaikille, jotka
kysyvät..

Muille...

...henkinen jälkipyykki
...meillä kummallakaan ei
ongelmia...ainakaan
tunnistettuja

Ideoita:

- Jokainen reagoi eri tavalla
- Tukihenkilö?
- Avoimuus...puhutaan
- Kerätään lisää tietoa, kokemuksia
- Säästetään jonkun henki..

Mietteitä yleisesti, lentäjän näkökulma:

- Onnettomuutta edeltävä tapahtumasarja...ennalta arvaamaton, äkillinen, aistien ylikuorma, kyky toimia, huonoista vaihtoehtoista pitää valita paras
- ”Pelasta kone vs. pelasta ihmiset”
- Onnettomuus...hyvin väkivaltainen, isot voimat kyseessä
- Valmistautuminen, harjoittelu...pelastautuminen
- Omat kyvyt...fyysiset ja henkiset...taito
- Organisaatio...toimintakulttuuri...maahenkilö / valvoja...manifesti...kuormaus...pa-tilanne..jne
- Varustus, varusteet ja niiden käyttö...ELT, PLB, kännykkä (112)
- Toiminta onnettomuustilanteessa...”plans are nothing, planning is everything”...check lists
- HARJOITTELU, HARJOITTELU, HARJOITTELU

AtoI 650 LSA ...nousee takaisin siivilleen

KYSYMYKSIÄ?